

Noordeinde 68

Oostzaan

natuurtoets

colofon

6 maart 2015 en aangepast 30 juni 2015

- tekst   dr. A.J.M. Schenkeveld
- productie   bureau Schenkeveld
                                  Visstraat 1, 4101 AC Culemborg
                                  Telefoon: 0345- 534245, E: 06-28307831
                                  Email: bramschenkeveld@ziggo.nl
- opdrachtgever   Kalliste Woningbouwontwikkeling BV, Naarden
- contactpersonen   ir. W. Noom van buRO, Amersfoort
                                  R. de Hoogt van Kalliste Woningbouwontwikkeling

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Methode.....	6
3	Gebiedsbeschrijving	6
4	Flora en fauna	7
	Flora en vegetatie	7
	Vogels	8
	Zoogdieren	8
	Vissen, amfibieën en reptielen	9
	Ongewervelde dieren	9
	Conclusie	9
5	Ingrep	11
	Initiatief.....	11
	Effecten	11
	Toetsing.....	12
6	Conclusie	13
7	Bijlagen.....	13

1 Inleiding

Initiatief

Op dit moment is de herontwikkeling van het bedrijventerrein Meijn aan het Noordeinde te Oostzaan in de fase van realisatie. Er worden hier 120 woningen gebouwd. In aanvulling hierop zal ook het terrein van de voormalige directeurswoning worden ontwikkeld. Hier zullen nog 26 woningen verrijzen.

Ligging

De oude directeurswoning ligt op een ruime kavel in de noordwestelijke punt van het oorspronkelijke bedrijventerrein. De betreffende kavel is 1 ha groot en ruitvormig. De woning is gebouwd in de zeventiger jaren van de vorige eeuw op een heuvel omringd door een grote tuin met aan de randen afschermdende beplanting. Op het terrein staan ook een aantal garageboxen en een boothuis. Het huis wordt al meer dan 5 jaar niet meer bewoond.

figuur 1: ligging plangebied aan het Noordeinde 68 te Oostzaan

Planologisch kader

Deze woningbouw is niet opgenomen in het bestemmingsplan Klein Twiske, welke de woningbouw op het voormalige bedrijventerrein mogelijk maakt. De gemeente Oostzaan heeft daarom om een nieuw bestemmingsplan gevraagd. Ten behoeve hiervan wordt door buRO, bureau voor ruimtelijke ordening en advies te Amersfoort een nieuw plan met toelichting opgesteld. Hierin is ook aandacht voor het aspect natuur. Volgens de huidige wetgeving moet elke ruimtelijke ingreep getoetst worden aan de Flora- en faunawet (F&f-wet), de Natuurbeschermingswet en overig relevant natuurbeleid.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet regelt sedert 2002 de bescherming van een groot aantal planten- en diersoorten. Bij een ruimtelijke ingreep moet voor handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving bij de gemeente een vergunning worden aangevraagd. Deze vergunning is onderdeel van de omgevingsvergunning. De onderzoeksplicht rust bij de initiatiefnemer. Als uit het onderzoek blijkt dat er schade optreedt moet de gemeente om de vergunning te kunnen verlenen een verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) bij het ministerie EZ ophalen. Er worden 3 categorieën van bescherming (en daarmee toetsingskader) onderscheiden: streng beschermd – beschermd -

algemeen. Om vergunning te krijgen in het geval van streng beschermde soorten zal de initiatiefnemer moeten aantonen dat er geen alternatief is en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang.

Natuurbeschermingswet

Sedert de Natuurschoonwet 1928 zijn gebieden aangewezen ter bescherming van de daar aanwezige natuur. Recentelijk zijn als uitvloeisel van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn zogenaamde Speciale Beschermingszones (SBZ) onderscheiden. Deze gebieden vormen samen het Nederlandse deel van Natura 2000, het Europese netwerk van natuurgebieden.

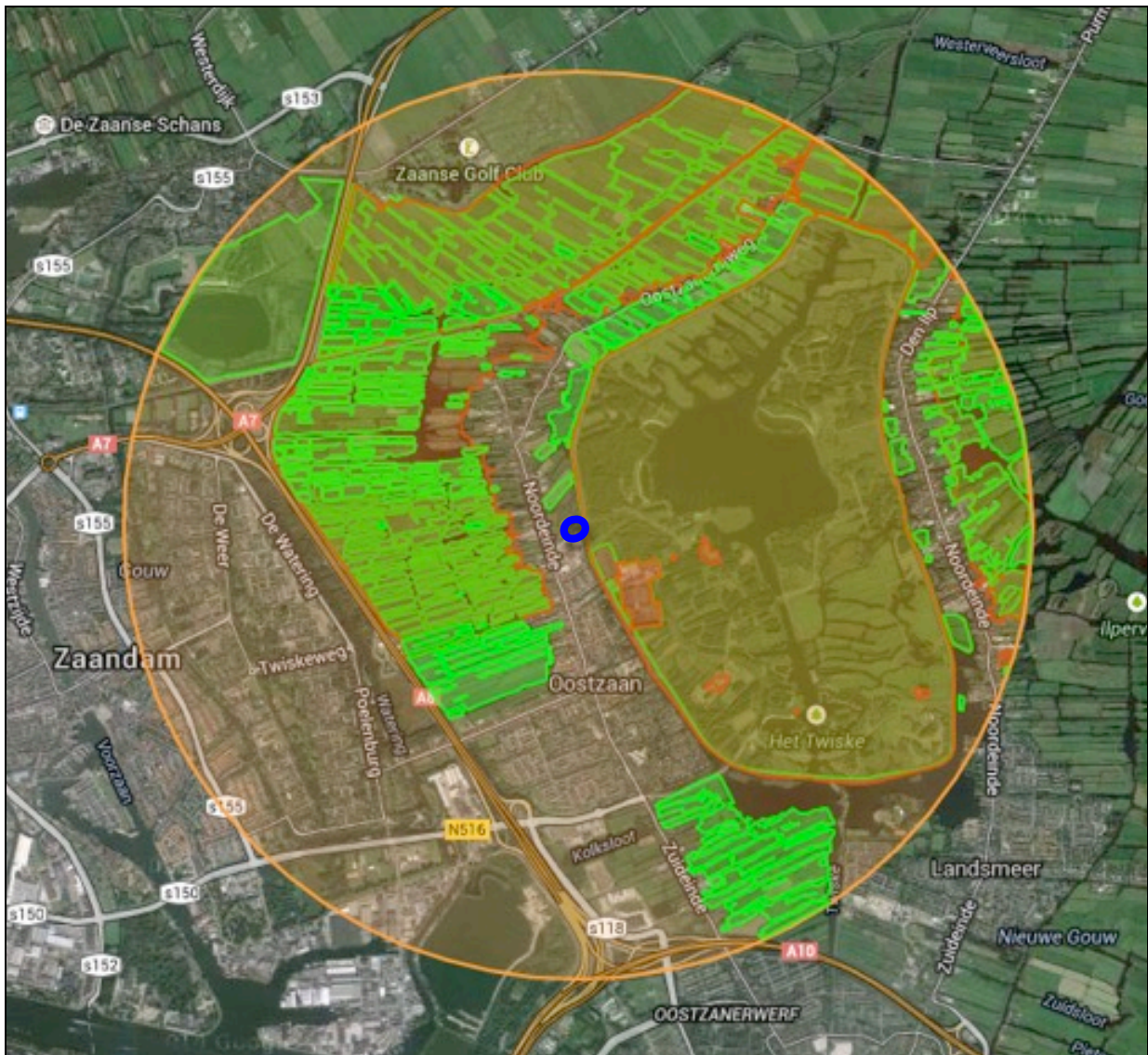
De Europese richtlijnen bepalen dat van elk project of plan dat niet direct verband houdt of nodig is voor het beheer van een SBZ, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied een 'passende' beoordeling moet worden gemaakt rekening houdend met de instandhoudingsdoelstelling van het hele gebied. Het is de gewoonte om voorafgaand aan deze uitgebreide beoordeling te onderzoeken of er met betrekking tot het initiatief überhaupt broed- en wintervogels, andere planten-, diersoorten en habitattypen, waarvoor de SBZ is bedoeld in het geding zijn. Dit verslag is de weergave van een dergelijk verkennend onderzoek ook wel quick scan of voortoets genoemd. Een dergelijke voortoets wordt ook uitgevoerd voor projecten, die buiten de eigenlijke begrenzing liggen, maar wier effecten zich mogelijk wel doen gelden op de verderop gelegen natuurwaarden ('externe werking').

N.b. De Europese richtlijnen en de bescherming van de speciale beschermingszones zijn opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet. Deze is sedert oktober 2005 van kracht. Plannen, die van invloed zijn op de natuurlijke gesteldheid van een beschermd natuurmonument zijn vergunningplichtig. Ook de oude beschermde gebieden vallen onder dit nieuwe regiem.

EHS

Inmiddels is ook de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur van Nederland (EHS) zo goed als afgerond. Na de herijking in 2011 ligt het in de bedoeling alle begrensde kavels voor 2027 te verwerven en in te richten en te beheren als beschermd natuurgebied. De verwerving gebeurt vooralsnog op vrijwillige basis. Voor gebieden in de EHS geldt het nee, tenzij...principe. Ingrepen hierin kunnen alleen doorgang vinden, als er geen alternatieven zijn en het initiatief van groot openbaar belang is. Het nee, tenzij-beleid is een getrapte benadering. De basis voor deze stappenbenadering is een goede beschrijving van de in het gebied voorkomende wezenlijke kenmerken en waarden. Uit onderzoek moet vervolgens blijken of deze wezenlijke waarden en kenmerken significante schade ondervinden door de ingreep.

Het perceel is geen onderdeel van de ecologische hoofdstructuur van Nederland (EHS) of Natura 2000, het Europees netwerk van natuurgebieden (zie figuur 2). Wel ligt de EHS en het Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske direct aan de oostzijde aan de overkant van de Ringvaart. De ingreep zal daarom kort getoetst worden aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, omdat in de Europese richtlijnen ook de negatieve invloed van de zogenaamde externe werking van een project expliciet wordt genoemd.

figuur 2: Situering plangebied (blauw) in relatie tot Natura 2000 (rood) en EHS (groen)

Probleemstelling

In deze notitie wordt onderzocht in hoeverre de sloop van de woning en overige opstallen en de intensivering van het (woon)gebruik (van 1 naar 25 eenheden) in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de F&f-wet en of er dientengevolge ontheffing (ex artikel 75 van de F&f-wet) van de verbodsbepalingen of een Vvgb (volgens de WABO) voor de omgevingsvergunning (handelingen met gevolgen voor beschermde planten en dieren) moet worden aangevraagd.

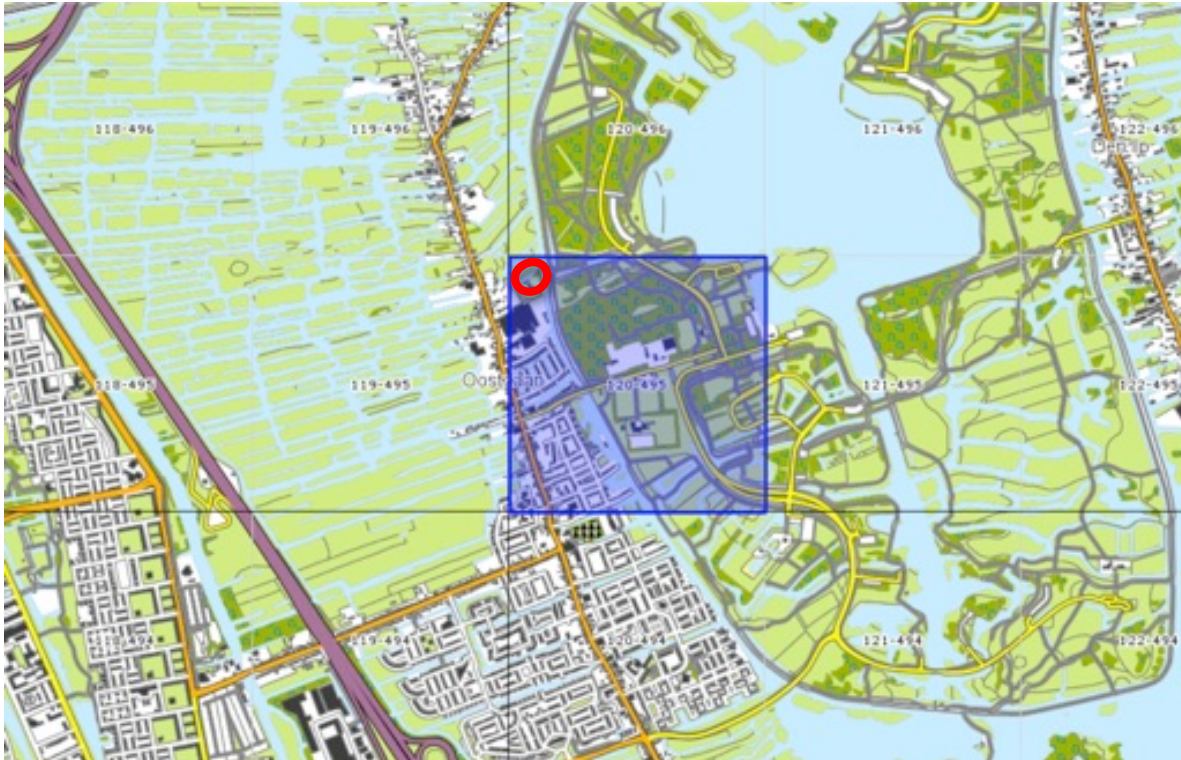
De ingreep wordt niet alleen getoetst aan wetgeving op het gebied van soortbescherming. Vanwege de mogelijke externe werking wordt deze ook getoetst aan de Natuurbeschermingswet (2005). Daarbij zal de focus gericht zijn op de kwalificerende soorten en habitattypen van het nabij gelegen Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske. Dit betreft o.a. voedselrijke zoomvormende ruigten (H6430), Overgangs- en trilveen (H7140), Veenbossen (H91D0), Noordse woelmuis en diverse moeras- en watervogels. Deze worden mogelijkwijs door de ingreep geschaad.

De natuurtoets is onderdeel van de toelichting bij het nieuwe bestemmingsplan.

2 Methode

Op 3 maart en 26 mei 2015 is het terrein bezocht om de beschermde planten en dieren, die het plangebied en directe omgeving bewonen en gebruiken te inventariseren. Daarnaast is in de literatuur en via internet gezocht naar gegevens over de verspreiding van bijzondere soorten in de (wijde) omgeving.

Verder is er bij de beoordeling van de effecten op watergebonden vleermuizen gebruik gemaakt van de gegevens van de Zoogdierverseniging, die door Anne-Jifke Haarsma zijn verzameld (zie bijlage 2). Tenslotte zijn via het natuurloket gegevens over de verspreiding van (streng) beschermde en bedreigde planten- en diersoorten opgevraagd. De verspreidingsgegevens van het natuurloket betreffen het kilometerhok 120-495 (zie figuur 3). Deze zijn als bijlage 1 opgenomen. Een kilometerhok is 100 ha en dus groter de betreffende locatie. Deze is maar 1 ha groot.

figuur 3: ligging kilometerhok 120-495 (blauw) en plangebied (rood)

3 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt in zogenaamd petgatengebied. De oorspronkelijke veenvlakte is vanaf de Middeleeuwen ontgonnen ten behoeve van de turfwinning. Wat resteerde zijn grillig gevormde lage percelen met zeer brede sloten. Dit sterk verland kraggenland is in gebruik als extensief weiland of bestaat uit riet- en biezenveld. Veel percelen zijn alleen per schip bereikbaar. De percelen aan de weg zijn veelal opgehoogd met divers materiaal zoals puin, huisvuil, houtkrullen en bagger uit de sloten zelf. Hierop staan de huizen met erven, tuintjes en bedrijfsgebouwen. Dit geldt ook voor het Meijn-terrein, dat vanaf 1950 steeds meer bebouwd raakte.

Het plangebied wordt aan de oostzijde begrensd door de Ringvaart, die in de vijftiger jaren van de vorige eeuw is gegraven om het land daarbinnen in te polderen. Deze droogmakerij bleek landbouwkundig niet rendabel en is later omgevormd naar een recreatiegebied, Het Twiske.

Het maaiveld van de verharding rond het huis en de tuin ligt op ca. -1,3 m NAP. Het polderpeil en het peil van de Ringvaart bedraagt -1,45 m NAP.

Het woonhuis ligt in het midden en bestaat uit 2 verdiepingen en een zolder. De eerste verdieping is grotendeels souterrain, het dak is riet gedekt. Aan de oostzijde van het huis is later nog een vleugel gebouwd. Deze heeft maar 1 verdieping.

Het talud van de woonterp is begroeid met heesters en gras. Rondom ligt gazon met verspreide bomen. Langs de waterkanten en aan de westzijde staat afschemende beplanting van schijncipres, Italiaanse en Canadese populier.

De verharding bestaat uit betonsteen. Verder bevinden zich op het terrein een tiental garageboxen, een tuinhuis en een botenhuis. Er ligt een houten boogbrug naar het eiland ten noorden van het plangebied. Het huis wordt al meer dan 5 jaar niet meer bewoond. De tuin is verruigd met opslag van braam, vlier, wilg, els en berk. De cipreshagen zijn uitgegroeid, bomen zijn omgewaaid, op de verharding groeit mos.

oprit aan noordzijde

huis aan noordzijde

huis aan oostzijde

noordoostelijke punt met populierenrij

4 Flora en fauna

Flora en vegetatie

Tot voor kort was er in het plangebied weinig ruimte voor wilde planten. Inmiddels is er aan de waterkant een ruigte ontstaan gedomineerd door Riet, Koninginnekruid, Grote brandnetel of Harig wildenroosje. Het betreft hier de rompgemeenschap met Koninginnekruid binnen de Klasse der natte strooiselruigten (32RG1)¹. Andere aangetroffen soorten zijn Kleefkruid, Liesgras, Scherpe zegge, Moeraszegge, Watermunt, Waterzuring en Gewoon dikkopmos. Tussen de bomen meer op het droge moet de vegetatie gerekend worden tot de Zevenblad-associatie (33Aa5). Karakteristiek zijn Hondsdraf, Klimop, Zevenblad. Hier staat ook de Gekraagde aardster (of toch de zeer zeldzame Viltige aardster?). Tussen de stenen aan de noord- en westzijde vestigen zich soorten van nat schraalland zoals Hennegras, Kale jonker, Zomprus, Gewoon puntmos.

Verder is de aanwezigheid van dikke plakaten Gewoon geweiosmos op de geëxponeerde stam van de getopte Treurwilg opmerkelijk.

Er zijn geen wettelijk beschermde plantensoorten in de zin van de Flora- en Faunawet aangetroffen. In het plangebied komen ook geen rode-lijstsoorten voor. Rode-lijstsoorten zijn soorten, waarvan het voorkomen in Nederland achteruitgaat. Hun voortbestaan is bedreigd. Deze hebben daarom een natuurwaarde van nationaal niveau.

¹ Schaminee, J. e.a., 1995-1999: De vegetatie van Nederland, deel !-V; Opulus Press, Leiden.

Klimop, Rotsooievaarsbek en Gekraagde aardster

Treurwilgstam met Gewoon geweiemos

In de database van FLORON staan voor het betreffende kilometerhok 120-495 voor de periode 1990-2010 drie rode-lijstsoorten, twee tabel 1 en drie tabel 2+3 beschermde vaatplantensoorten vermeld (zie bijlage 1). De drie strenger beschermde soorten zijn Tongvaren, Ruig klokje en Daslook, die in het bos van het aangrenzende deel (Smaal) van Het Twiske zijn gezien (zie www.waarneming.nl) Verder zijn er in kilometerhok 120-495 in het recente verleden (2000-2010) geen beschermde (korst)mos- of paddenstoelsoorten waargenomen. Wel zijn er acht bedreigde paddenstoelsoorten gezien. Deze zijn vermoedelijk ook in het bos van Het Twiske aangetroffen. In het deelgebied Smaal waargenomen paddenstoelen zijn o.a. Puntmutwasplaat (KW),

Vogels

Tijdens het veldbezoek d.d. 3 maart 2015 waren de omstandigheden heel slecht (koud, storm- en regenachtig) voor vogelwaarnemingen. De volgende soorten zijn gehoord of gezien: Blauwe reiger, Kauw, Kokmeeuw, Koolmees, Meerkoet, Merel, Scholekster, Soepeend, Waterhoen, Zanglijster, Zwarte kraai. Verder zijn er prooiresten van Havik en rustplekken (met meststrepen) van Aalscholver gezien. Het plangebied lijkt geschikt als broedplek voor minder verstoringgevoelige bos- en moerasvogels als Groenling, Heggenmus, Houtduif, Koolmees, Meerkoet, Merel, Tjiftjaf, Tuinfluiter, Vink, Waterhoen, Wilde eend, Winterkoning, Zanglijster, Zwartkop. Deze vogelsoorten zijn als broedvogel (op het nest of met jongen) streng beschermd. De meeste maken elk jaar opnieuw een nest. De nesten zelf zijn daarom niet jaarrond beschermd.

In de nok van het rieten dak zitten wel 2 oude nesten van vermoedelijk Spreeuw, maar mogelijk Huismus. Huismus heeft wel een jaarrond beschermd nest (categorie 2). D.d. 26 mei 2015 zijn geen nestelende of anderszins territoriale broedvogels op en in het huis gezien.

Aanvullende vogelwaarnemingen d.d. 26 mei 2015 zijn Halsbandparkiet en Koekoek. Beide zijn geen broedvogel van het plangebied. Koekoek legt zijn eieren in de nesten van de kleine zangers (riet- en bos-) aan de overkant van de Ringvaart. Halsbandparkiet broedt o.a. in een holle Treurwilg aan de Bartel Jacobzstraat te Oostzaan, 800 m ten zuiden van het plangebied.

De 45 rode-lijstsoorten, die tussen 2000 en 2010 in het kilometerhok 119-496 zijn waargenomen, betreffen waarschijnlijk vooral weide- en moerasvogels als Bruine kiekendief, Grote karekiet, Grutto, Kemphaan, Kleine zilverreiger, Rietzanger, Roerdomp, Slobeend, Snor, Tureluur, Visdief, Watersnip, Wintertaling, Zomertaling, Zwarte stern, die Het Twiske gebruiken als broedvogel, doortrekker en wintergast.

Zoogdieren

Er zijn in het plangebied en omgeving sporen gezien van Bruine rat, Haas, Huisspitsmuis. Deze soorten zijn niet of algemeen beschermd (categorie 1).

Er zijn van de omgeving van het plangebied, t.w. kilometerhok 120-495 waarnemingen van 3 vleermuissoorten bekend (zie bijlage 1 en www.waarneming.nl). Dat zijn Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis. Verder zijn uit de bredere omgeving waarnemingen van Watervleermuis en Ruige dwergvleermuis bekend².

² Vliet, F. Van, 2012: Effecten op beschermde soorten Noordeinde 66 en 68 te Oostzaan; bureau Waardenburg, Culemborg.

Het Natura 2000-gebied *Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske* is belangrijk voor Meervleermuis. Deze vleermuissoort heeft een grote kraamkolonie in een flatgebouw aan de Lisweg in Oostzaan (tot 500 dieren)³. Het plangebied heeft geen speciale betekenis (als verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied) voor deze Habitatrichtlijnsoort (appendix 2 en 4). Wel is de Ringvaart foerageergebied en vliegroute van deze soort. Een en ander wordt nader toegelicht in bijlage 2. Andere streng (tabel 3) beschermde soorten, die in de bredere omgeving zijn waargenomen zijn Noordse woelmuis en Waterspitsmuis. Beide soorten komen in Het Twiske voor (zie o.a. <http://waarneming.nl/waarneming/view/273274>). De verruigde eilandjes ten noorden van het plangebied lijken voor beide soorten geschikt leefgebied.

D.d. 26 mei 2015 is de woning doorzocht op aanwezigheid van vleermuizen. Er zijn toen geen sporen (keutels, veegplekken) van dit gebruik gezien. De ruimte tussen het riet en het dakbeschot was voor zover waarneembaar niet bewoond. Op de zolder zelf ontbrak elk spoor. Die avond zijn ook waarnemingen met de bat-detector gedaan. In het plangebied zelf is alleen een enkel exemplaar foeragerende Gewone dwergvleermuis gehoord/gezien. Boven de Ringvaart en aangrenzende sloten zijn verder foeragerende exemplaren Gewone dwergvleermuis, Meervleermuis en Watervleermuis gehoord en gezien. Deze (na)zomer zal nog aanvullend vleermuisonderzoek worden gedaan.

Vissen, amfibieën en reptielen

In het plangebied zijn d.d. 3 maart en 26 mei 2015 geen amfibieën of reptielen waargenomen. Wel zijn er in de sloot aan de noordzijde met een schepnet enkele exemplaren Tiendoornige stekelbaars en Blankvoorn gevangen.

In de directe omgeving, kilometerhok 120-495, zijn alleen twee algemeen (tabel 1) beschermde amfibiesoorten en één (tabel 2+3) beschermde vissoort waargenomen. Deze laatste waarneming betreft Kleine modderkruiper (zie bijlage 1).

Andere tabel 2+3 beschermde soorten, die in de bredere omgeving zijn waargenomen zijn Bittervoorn, Rivierdonderpad, Rugstreeppad en Ringslang⁴.

Alle hierboven genoemde vissoorten komen in de Ringvaart voor. Het plangebied zelf is geen leefgebied ook niet voor Rugstreeppad en Ringslang. Beide laatste soorten worden incidenteel waargenomen in Het Twiske.

Ongewervelde dieren

In de wijde omgeving van het plangebied, het waarnemingsgebied Het Twiske (zie www.waarneming.nl) en kilometerhok 120-495 (zie bijlage 1), komen voor zover bekend geen beschermde ongewervelde diersoorten voor.

Waargenomen rode lijstsoorten zijn:

- dagvlinders: Bruin blauwtje, Koninginnepage, Rouwmantel
- libellen: Glassnijder, Vroege glazenmaker
- sprinkhanen en krekels:

Conclusie

Het plangebied heeft enige natuurwaarde.

De oeverruigte en de zoomvegetatie in en aan de afschermdende beplanting zijn met o.a. Waterzuring en Koninginnekruid tamelijk representatief ontwikkeld.

Daarnaast heeft het plangebied enige betekenis als foerageer- en rustplek van roof- en watervogels als Havik, Aalscholver, Blauwe reiger. In het plangebied zelf nestelen alleen weinig verstoringgevoelige bos-, struweel- en moerasvogels als Koolmees, Merel, Heggenmus, Tjiftjaf, Waterhoen, Wilde eend, Winterkoning en Zwartkop.

Voor zover tot nu (vroeg voorjaar en voorzomer 2015) is waargenomen bieden de zolder, het dak inclusief lijsten en andere betimmering van de muren, de luiken etcetera geen verblijfplaats aan vleermuizen (kraamkolonie of mannetjesverblijfplaats). Het plangebied is wel foerageergebied van Gewone dwergvleermuis.

De Ringvaart is belangrijk als foerageergebied en vliegroute van Meervleermuis en Watervleermuis.

De Ringvaart en aansluitende sloten zijn verder leefgebied van Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad

³ Haarsma, A-J, 2011: De Meervleermuis in Nederland; Zoogdierverseniging, Nijmegen.

⁴ Vliet, F. Van, 2012: Effecten op beschermde soorten Noordeinde 66 en 68 te Oostzaan; bureau Waardenburg, Culemborg

en Bittervoorn.

De verruigde eilandjes ten noorden van het plangebied zijn tenslotte mogelijk leefgebied van Noordse woelmuis en Waterspitsmuis.

5 Ingreep

Initiatief

De ruimtelijke ingreep betreft de bouw van zesentwintig nieuwe woningen en de inrichting van de buitenruimte rond de woningen. Het plangebied is ca. 1 ha groot. Voorafgaand aan de nieuwbouw wordt alle beplanting verwijderd, het oude huis gesloopt, de overige opstallen verwijderd en het terrein bouwrijp gemaakt.

figuur 4: stedenbouwkundig plan Klein Twiske Oostzaan 2e fase

Effecten

De belangrijkste ecologische gevolgen van het initiatief hangen samen met het opruimen van de struiken en bomen (1), het verwijderen van de woning en de overige opstallen (2), het grondverzet (3), de nieuwbouw (4), de herinrichting van de buitenruimte (5) en de intensivering van het woongebruik (6).

Ad 1) Voorafgaand aan het bouwrijp maken worden de bomen en struiken opgeruimd. Dit betreft twee grote treurwilgen, een dertigtal middelgrote populieren (Italiaanse, Canadese), enkele middelgrote exemplaren Atlasceder, Grove den, Witte abeel, Zilver spar en Zomereik, enkele tientallen meters lange, tot 8 m hoog uitgegroeide cipressenhaag en vele sierheesters. Hierin nestelen in het voorjaar vogels. De beplanting moet daarom buiten het broedseizoen (15 maart

- 15 juli) worden weggehaald. Er zijn in de bomen en struiken geen jaarrond beschermde nesten zoals van Sperwer of anderszins beschermde verblijfplaatsen zoals een roestplek van Ransuil aangetroffen.
- Ad 2) Bij de sloop van de woning gaan voor zover nu bekend geen nesten of vleermuisverblijfplaatsen verloren. In de nazomer wordt nog aanvullend vleermuisonderzoek gedaan om te bepalen of het dak mogelijk gebruikt wordt als paarplek (Gewone en Ruige dwergvleermuis).
- Ad 3) Bij het grondverzet en de ophoging van het terrein worden alleen algemeen beschermde soorten als Huisspitsmuis en Haas verstoord of gedood. Voor dergelijke soorten hoeft sedert 2005 bij ruimtelijke ingrepen geen ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen worden aangevraagd. Omdat het eiland ten noorden van het plangebied mogelijk habitat is van de streng beschermde Noordse woelmuis en Waterspitsmuis, moet het bruggetje worden weggehaald of de toegang tot het eiland vanuit de nieuwe woonwijk onmogelijk gemaakt. Tenslotte moet nog vermeld dat het belangrijk is dat de grondwerkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden.
- Ad 4) Tijdens de bouw treedt door lawaai, bouwlampen en het verspreiden van vervuilende stoffen verstoring van de natuur in de omgeving op. Het aangrenzende Natura 2000 gebied Het Twiske is alleen aangewezen als Vogelrichtlijngebied. De kwalificerende broed- en wintervogels betreffen vooral moeras- en weidevogels. Deze hebben geen domicile in de bossen van het Smaal, het direct aangrenzende deel van Het Twiske.
De verlichting van de bouwplaats kan een verstoring effect hebben op de betekenis van de Ringvaart als foerageergebied en trekroute van vleermuizen, Meervleermuis in het bijzonder. Het gebruik van bouwlampen in de periode tussen 1 april en 1 november moet daarom zoveel mogelijk beperkt worden. Lampen mogen niet op de vaart gericht zijn. De lichtsterkte aan de oostkant van de vaart mag niet groter zijn dan 0,5 lux⁵.
Voorgesteld wordt een werkprotocol op te stellen waarin alle beperkingen tijdens de bouwfase zijn vastgelegd. Deze is onderdeel van de omgevingsvergunning.
- Ad 4) De inrichting van de buitenruimte rond de nieuwe woningen, de aanplant van bomen en struiken in het bijzonder kan positieve ecologische gevolgen hebben. De aanleg van een groenstrook langs de Ringvaart dempt licht en geluid. Verder is het belangrijk de buitenverlichting aan die zijde van de woonwijk te beperken door bijvoorbeeld alleen lage armaturen te plaatsen en/of de lampen naar de Ringvaart toe af te schermen. De preciese eisen worden eveneens vastgelegd in het werkprotocol bij de omgevingsvergunning.
Tenslotte is het belangrijk dat de eilandjes ten noorden van het plangebied zoveel mogelijk geïsoleerd blijven liggen.
- Ad 5) De intensivering van het woongebruik (van 1 naar 26 wooneenheden) betekent een vermeerdering van de verstoring door geluid, licht, trilling en (auto)bewegingen op het aangrenzende Natura 2000-gebied. Deze toename heeft echter geen invloed op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De toename is gering vergeleken met de achtergrondwaarden en bereikt de kwetsbare delen niet. Verstoring gevoelige vogels als Roerdomp, Kemphaan en Watersnip broeden elders.
De toename van de verstoring door licht heeft wel betekenis voor Meervleermuis.
De preciese betekenis van de Ringvaart als (vaste) vliegroute voor Meervleermuis en de noodzaak tot het nemen van mitigerende maatregelen is bepaald in de bijgevoegde notitie van Anne-Jifke Haarsma (bijlage 2) en moet nog in een werkprotocol worden vastgelegd.

Toetsing

Bovengenoemde gevolgen worden hieronder aan de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet getoetst.

Flora –en faunawet

---

⁵ Haarsma, A-J. ,2010: Protocol vleermuizen en natte infrastructuur. Een voorstel Rapport 2010.1. Batweter onderzoek en advies, Heemstede.

Als aan de hierboven genoemde randvoorwaarden wordt voldaan, worden er door de ingreep niet aantoonbaar verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden. Deze randvoorwaarden worden hieronder nog een keer (hoofdstuk 6) samengevat:

Natuurbeschermingswet

De bouw van 26 woningen en de intensivering van het woongebouw hebben vanwege de afstand (> 200 m) naar de meer kwetsbare delen van het Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske geen effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de kwalificerende habitattypen en (vogel)soorten.

Vreemd is wel dat de kraamkolonies en belangrijke vliegroutes van een van de kwalificerende soorten, t.w. Meervleermuis niet in de begrenzing zijn opgenomen. Het Natura 2000-gebied fungeert als foerageergebied voor meervleermuizen die overdag in de gebouwen in de wijde omgeving verblijven (actieradius 10 km). Tot nu toe bekende kraamverblijven bevinden zich in Oostzaan en Westzaan (twee omvangrijke kraamverblijven met enkele honderden dieren per locatie) en in Holysloot (enkele tientallen dieren). Belangrijke vliegroutes naar het gebied zijn onder andere de Ringvaart van de Wijde Wormer, de Kolksloot, het Noordhollandsch Kanaal en de Watering⁶. De grootste kolonie (> 500 exemplaren) zit in Oostzaan, ongeveer 1 km ten zuiden van het plangebied. De Ringvaart is een belangrijk jachtgebied en vliegroute van deze groep vrouwtjes en subadulten.

Uit de notitie over de betekenis van het plangebied en de gevolgen van de woningbouw van Anne-Jifke Haarsma (bijlage 2) blijkt dat onder voorwaarden de instandhoudingsdoelstelling voor Meervleermuis, t.w. behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie niet negatief worden beïnvloed. Die voorwaarden worden hieronder nog een samengevat.

6 Conclusie

De nieuwbouw en de intensivering van het woongebouw (van 1 naar 26 eenheden) hebben geen ingrijpende ecologische gevolgen.

Er zullen bij de werkzaamheden geen algemene verbodsbepalingen (artikel 8 t.m.13) van de Flora- en faunawet worden overtreden, als aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

- De beplanting wordt buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) verwijderd.
- Ook de grondwerkzaamheden tenslotte worden bij voorkeur buiten het broedseizoen uitgevoerd. In het broedseizoen moet eerst geïnspecteerd worden of er geen broedende vogels zoals Wilde eend of Grauwe gans op de grond aanwezig zijn.
- Het eilandje ten noorden van het plangebied blijft ontoegankelijk of wordt pas opengesteld als zeker is dat het terrein geen leefgebied is van Waterspitsmuis of Noordse woelmuis.
- Er wordt nog aanvullend onderzoek gedaan naar de betekenis van het plangebied (bomen en woning) voor parende vleermuizen in de nazomer.

Verder is vastgesteld dat de ingreep geen negatief effect heeft op de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske. Wel is er een mogelijk negatief effect op de ecologische functionaliteit van de Ringvaart, belangrijk foerageergebied en vliegroute van een van de kwalificerende soorten, t.w. Meervleermuis. Om deze schade voldoende te verzachten zijn een aantal maatregelen nodig, die de sloop- en bouwwerkzaamheden en de inrichting van de buitenruimte betreffen. Deze moeten nog worden vastgelegd in een werkprotocol dat onderdeel is van de omgevingsvergunning.

7 Bijlagen

Bijlage 1: Beknopte eenmalige levering uit de Nationale Databank Flora en Fauna, kilometerhok 120-495; Het Natuurloket, 2015.

Bijlage 2: Anne-Jifke Haarsma, 2015: Deelonderzoek watergebonden vleermuizen t.b.v. nieuwbouw aan plangebied Noordeinde 68 te Oostzaan; Batweter onderzoek en advies, Heemstede.

⁶ Besluit aanwijzing IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske als Natura 2000-gebied; Ministerie EZ, 2013.